

Закупівля в проектах, які фінансуються ЄІБ

Київ, 11 березня 2019

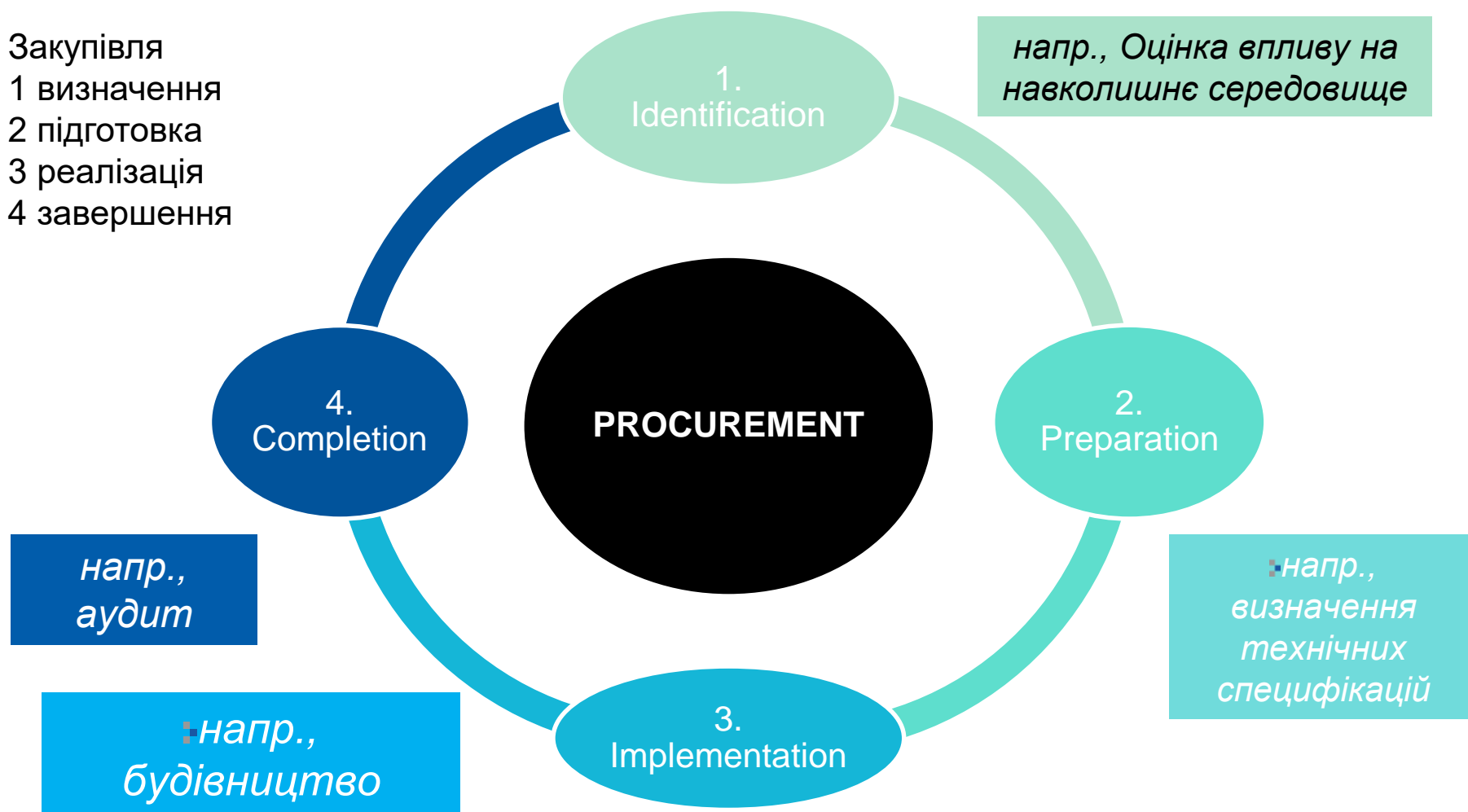
*Іштван Гайнцингер, Дирекція проектів,
Департамент мобільності, Управління регіональних
транспортних програм*

A. Закупівля в інвестиційному проекті

Більша частина коштів інвестиційного проекту використовується для закупівлі товарів, робіт та послуг, які необхідні для завершення проекту.

Закупівля
1 визначення
2 підготовка
3 реалізація
4 завершення

|| Чому ЄІБ має Політику закупівлі проектів?

- ❖ Банк гарантуватиме, що його кошти використовуються настільки раціонально, наскільки це можливо для фінансування надійних проектів в інтересах Союзу (статут ЄІБ)
- ❖ Проекти повинні мати відповідну економічну додану вартість → принципи економії та ефективності
- ❖ Ініціатор проекту використовує державні кошти → процес повинен бути (відповідно до принципів Договору про ЄС):
 - ❖ прозорим
 - ❖ справедливим і недискримінаційним
 - ❖ відстежуваним
- ❖ Відкритий доступ для компаній, без дискримінації за національною ознакою
- ❖ Операції з закупівлі вразливі для шахрайства та корупції → репутаційний ризик

Політика ЄІБ з
закупівлі

ЄІБ

Статут: раціональне
використання коштів в
інтересах ЄС

(економія, ефективність)

ЄС:

Свобода пересування та створення бізнесу
Відсутність дискримінації на національною
ознакою, економія, ефективність, прозорість,
взаємне визнання, пропорційність

Керівництво ЄІБ із закупівлі

- ❖ Керівництво з закупівлі – це керівний документ з політики закупівлі ЄІБ.
- ❖ Мета Керівництва – інформувати ініціаторів проектів, які фінансуються ЄІЮ, про вимоги ЄІБ до закупівлі
- ❖ Посилання на нього включено до фінансової угоди між ЄІБ та ініціатором проекту
- ❖ Доступний на сайті ЄІБ

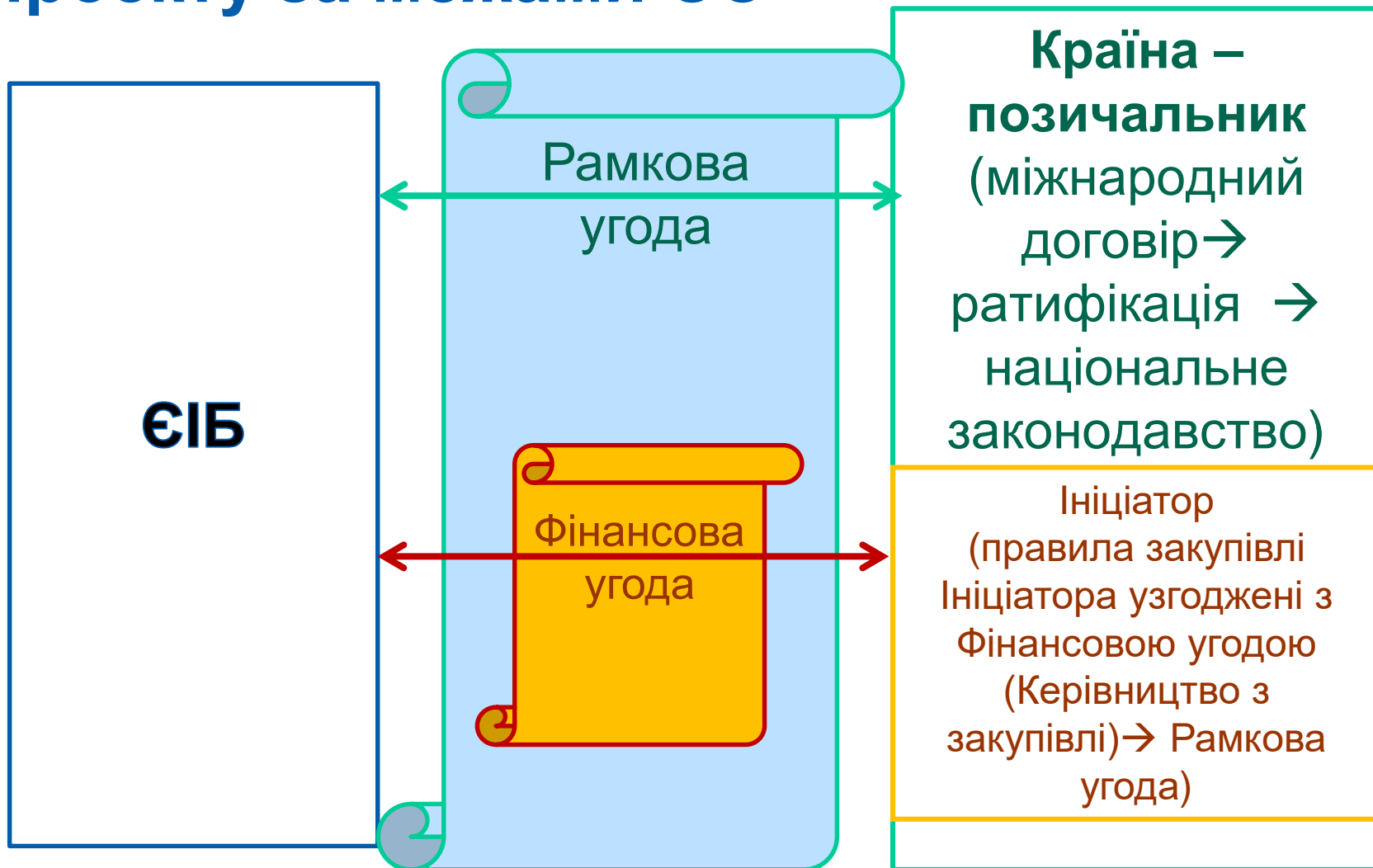
Проекти за межами ЄС

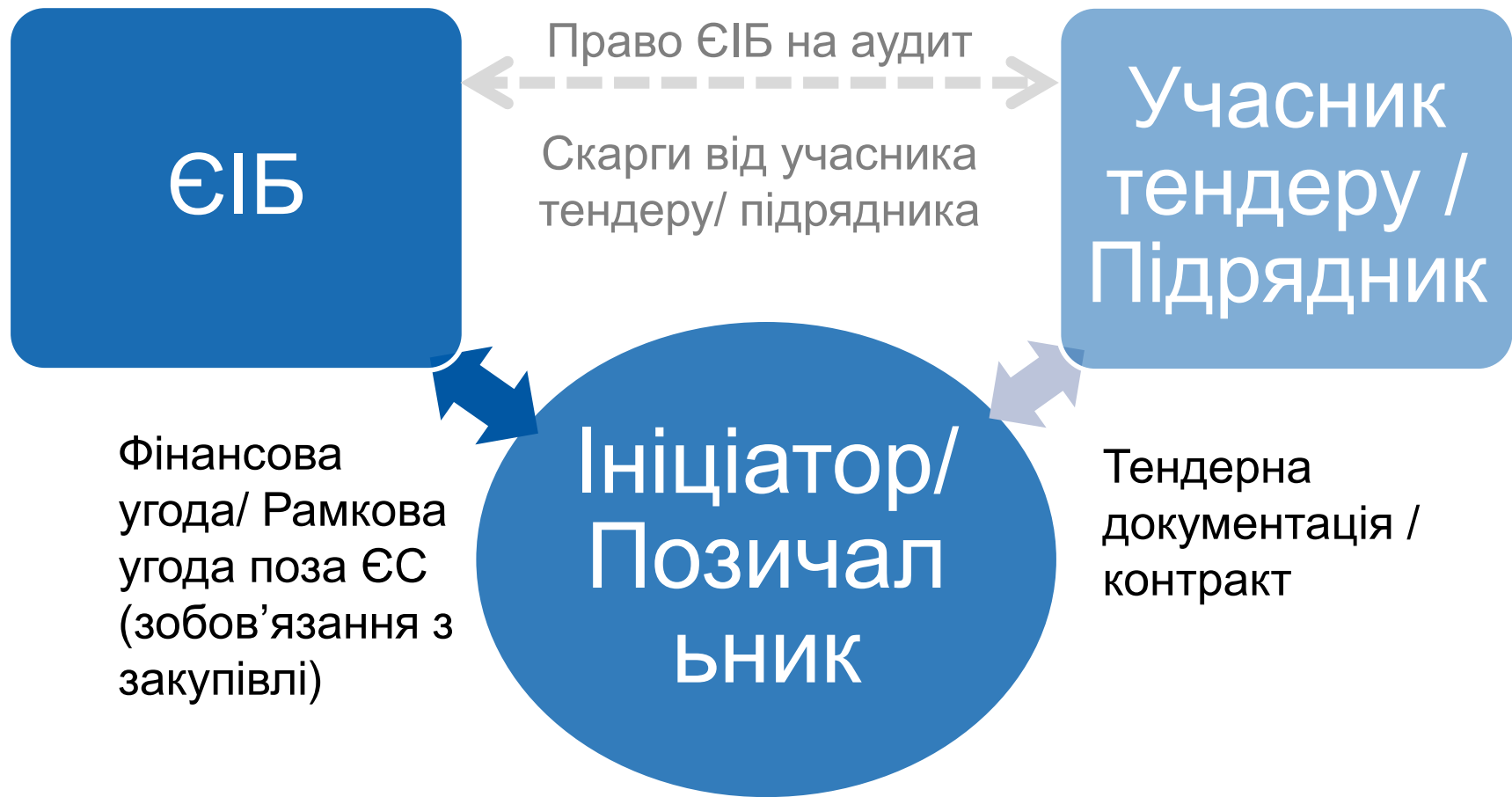
Договір про функціонування ЄС (TFEU)

Керівництво з закупівлі

Національне законодавство та системи

Законодавча база для фінансування проекту за межами ЄС

- ❖ Ініціатори проектів несуть повну відповідальність за всі сторони процесу закупівлі.
- ❖ Залучення Банку обмежується виключно перевіркою виконання умов, які визначають його фінансування
- ❖ Банк може консультувати ініціаторів або допомагати їм, але не є стороною остаточного контракту
- ❖ Права та обов'язки ініціатора та учасників тендеру регулюються національним законодавством та тендерною документацією.

Правоможність

- ❖ Фінансування з власних ресурсів Банку: відкрито для громадян всіх країн
- ❖ Фінансування частково або повністю з ресурсів третіх сторін:
 - ❖ Угода Котону: відкрито для громадян всіх країн
 - ❖ Інші інструменти (NIF, FEMIP і т.д.): в залежності від правил фінансового інструменту. Як мінімум ЄС та сторони є учасниками або бенефіціарами такої угоди

NIF – Інвестиційний механізм сусідства

FEMIP – Європейсько-середземноморський фонд допомоги інвестиціям та партнерству

Правоможність (2)

Правоможними, за умовами їх відповідності стандартам правоможності та оцінки, які визначені Посібником з процедур проекту (ППП), визнано наступні види діяльності, як окремо, так і у поєднанні:

Категорія	Опис
1	Придбання нового рухомого складу (тролейбуси, трамваї, метрополітен та автобуси)
2	Капітальне оновлення рухомого складу
3	Капітальна реконструкція інфраструктури – колії, станції, депо, контактна мережа, станції, постачання та встановлення інформаційних систем та системи продажу квитків
4	Розбудова інфраструктури – нові трамвайні колії, контактна мережа, депо, станції, постачання та встановлення інформаційних систем та системи продажу квитків
5	Послуги з планування, проектування, нагляду та моніторингу за цією діяльністю
6	Послуги технічної допомоги міським адміністраціям

Операції у державному сектору (Додаток 5)

- Визначення операцій державного сектору побудовано на головних механізмах директив ЄС:
 - Державні органи, зокрема ті, які регулюються державним законодавством
 - В окремих випадках, газо-, тепло-, електро-, водопостачання, транспорт, розвідка/ розробка нафтових, газових, вугільних покладів чи покладів інших видів твердого палива, порти та аеропорти, зв'язок, поштові послуги – операціями державного сектору є такі, що здійснюються
 - Державними підприємствами на нелібералізованих ринках;
 - суб'єктами приватної форми власності, яким надано особливі або виключні права і які діють на нелібералізованих ринках

Операції у державному секторі: міжнародні процедури закупівлі

- Відповідно до Керівництва, §3.7 якщо контракти > лімітів за Керівництвом з закупівлі
- Повідомлення про закупівлю та присудження контракту повинні публікуватися в Офіційному Віснику ЄС (OJEU)

Характер контракту	Ліміт Керівництва (€)
Роботи	> 1 млн
Товари та послуги, за винятком консультаційних: Загалом електроенергія, газо-, водопостачання, транспорт Телекомунікації	> 200,000 > 400,000 > 600,000
Консультаційні послуги	> 200,000

ПЛАН ЗАКУПІВЛІ

- ❖ Ініціатори розробляють план закупівлі, який містить інформацію про:
 - ❖ Предмет контракту
 - ❖ Процедуру закупівлі
 - ❖ Графік реалізації
 - ❖ Організацію публікацій і т.д.
 - ❖ Аналіз Банком
- ❖ Банк повинен погодитися з планом закупівлі (та його оновленнями) до початку процесу закупівлі

Операції державного сектору: Аналіз до/ після

- Міжнародні процедури закупівлі підпадають під

Аналіз до

- Ініціатор направляє в Банк, на погодження Банком, звіт про попередню кваліфікацію, запропонований перелік кандидатів та звіти з оцінки, протоколи переговорів (якщо такі є), рішення про присудження контракту, зміни до контракту, якщо їх сукупний вплив підвищує початкову ціну на >15%.
- Національні процедури закупівлі підпадають під

Аналіз після

- Ініціатор направляє в Банк оновлений план закупівлі з інформацією про присудження контракту, підписи, рівень конкуренції
- Ініціатор зберігає повну інформацію та надіє Банкові на аналіз у випадку запити
- Банк проводить регулярний аналіз виконаних закупівель

- ❖ Повинна відображати такі положення Керівництва:
 - ❖ Частина 1 (напр., загальна правоможність, професійна чесність, конфлікт інтересів, наявний механізм юридичного захисту і т.д.)
 - ❖ Розділ 3.7 (напр., публікація, мова, період очікування і т.д.),
 - ❖ Зобов'язання професійної чесності,
 - ❖ Зобов'язання дотримання соціальних та екологічних правил
 - ❖ Вимога відсутності обов'язкової частки місцевого виробництва
 - ❖ Преференції місцевим компаніям обмежені лімітом преференції ціни на товари тільки до 15%

Тендерна документація II Публічний контракт

Загальні аспекти поза ЄС

- Міжнародні закупівлі/ відкритий тендер або обмежений відкритий тендер
- Публікація повідомлення про закупівлю в ОЖЕУ
- Рішення по списку попередньої кваліфікації
- Направлення тендерної документації
- Отримання, публічне відкриття, оцінка
- Присудження контракту – після періоду очікування – повідомлення всіх учасників та публікація повідомлення про присудження в ОЖЕУ
- Реалізація контракту

Тендерна документація III

Умови контрактів:

- Використання міжнародно визнаної стандартної документації для закупівлі, наприклад
 1. Багатосторонній банк розвитку MDB (СБ, ЄБРР, АБР)
 2. FIDIC (Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils) {вебсайт www.fidic.org} (Міжнародна федерація інженерів консультантів)За умови їх сумісності з положеннями цього Керівництва (зміни, відвідання місця проекту, інформаційна зустріч – з тижнем для направлення відповіді, час: мінімум 6 тижнів, законодавство, що застосовується, вирішення конфліктів – Міжнародний комерційний арбітраж, рівне ставлення)

Тендерна документація повинна **включати положення**, яке вимагає від учасників тендеру повідомляти письмово ініціатора проекту, з направленням листа до Банку, якщо вони вважають, що деякі положення або технічні вимоги тендерної документації можуть обмежувати міжнародну конкуренцію або надавати несправедливу перевагу деяким учасникам.

Тендерна документація II Публічний контракт

Мова

Повідомлення про закупівлю, попередня кваліфікація, тендерна документація, звіт про оцінку тендеру – англійська

Якщо тендерна документація українською – англійська має переважну дію

Тендерні ціни

З-за меж України– CIP

- Включає: всі витрати на постачання, доставку, обробку та страхування
- Не включає: митні збори, податки на імпорт та ПДВ

В Україні - Ex-works (без ПДВ)

Валюта

Як в Фінансовій угоді– EUR або, якщо учасник вимагає у тендерній пропозиції – підвищення ціни відповідно до ТД

Критерії оцінки тендерної пропозиції (GP §3.7.10)

- ❖ Або найнижча ціна тендерних пропозицій, які відповідають кваліфікаційним та технічним вимогам, або
- ❖ Найбільш економічно вигідна тендерна пропозиція, коли застосовується низка критеріїв, які адаптовані до конкретного контракту: напр., ціна, умови оплати, період будівництва чи поставки, технологічна культура (запропонований персонал, обладнання, метод будівництва та планування, технічні характеристики і т.д.), екологічні характеристики, технічна сумісність з іншим обладнанням, наявність обслуговування та запасних частин, експлуатаційні витрати, витрати на утримання/ обслуговування і т.д.

Оцінка тендерної пропозиції

- Оцінка тендерної пропозиції відповідно до критеріїв, зазначених у тендерній документації
- Перевірка відповідності по суті
- Перевірка правоможності та кваліфікації учасників тендеру
- Подання Зобов'язання професійної чесності
- Подання Зобов'язання дотримання екологічних та соціальних вимог
- виправлення арифметичних помилок
- Конвертація в єдину валюту
- Письмові уточнення, у разі необхідності, без зміни суті тендерної пропозиції
- Коригування пропусків або незначних відхилень
- Перевірка технічних специфікацій
- Обґрунтування відхилення тендерних пропозицій та рішення про попередню кваліфікацію/ присудження контракту

- ❖ Прийнятна для обладнання/ товарів/ контрактів на закупівлю за межами ЄС, окрім країн-кандидатів
- ❖ НЕ прийнятна: місцева преференція для контрактів на роботи або послуги
- ❖ До15% - ліміт преференції по ціні .
- ❖ НЕ прийнятно: обов'язкова місцева складова
- ❖ Відповідає іншим MDB (крім ЄБРР).

Період очікування та правовий захист (§3.7.13; Додаток 8)

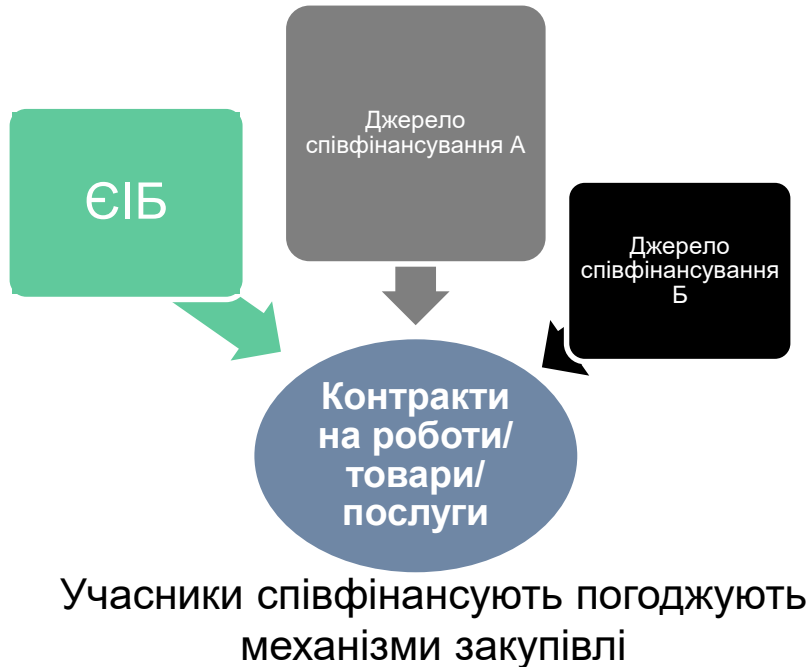
- ❖ **Період очікування:** дає можливість застосувати механізм правового захисту до прийняття остаточного рішення і підписання контракту
- ❖ Вимога Банку про правовий захист впливає з Директив ЄС про правовий захист Directives 89/665/EEC та 92/13/EEC
- ❖ **Процедура правового захисту:** ЄІБ вимагає гарантування процедур аналізу, щоб правовий захист діяв для кожної сторони, яка зацікавлена або була зацікавлена в отриманні конкретного контракту і яка зазнала шкоди або є ризик, що зазнає шкоди внаслідок порушення, щодо якого є припущення
- ❖ Національний механізм правового захисту

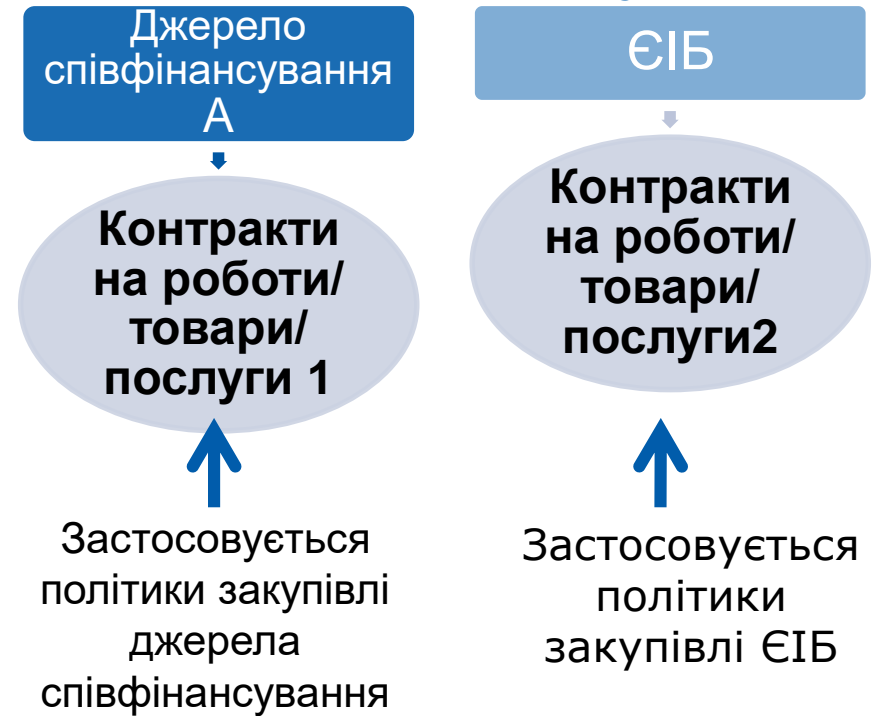
Співфінансування

Спільне фінансування

Паралельне фінансування

ЄІБ може погодитися на застосування політики :

- A. Загальної правоможності
- B. Відповідної відкритості
- C. Міжнародно прийнятних механізмів (+ зобов'язання)

ЄІБ не залишить поза увагою будь-які прояви Забороненої поведінки в його діяльності або операціях (Політика ЄІБ щодо боротьби з шахрайством)

- ❖ Корупція
- ❖ Шахрайство
- ❖ Змова
- ❖ Обструкція
- ❖ Відмивання грошей
- ❖ Фінансування тероризму

||| Зобов'язання професійної чесності

- Поширюється на всі контракти за межами ЄС
- Зобов'язання уникати забороненої діяльності (поширюється на субпідрядників учасника тендеру)
- Зобов'язання учасників тендеру засвідчити, чи колись їх було виключено європейськими установами або основними MDB
- Зобов'язання учасників тендеру засвідчити, чи застосовувалися до них санкції ЄС або ООН
- Зобов'язання зберігати звітну інформацію та забезпечення права ЄІБ на аудит (поширюється на субпідрядників учасників тендеру)

Зобов'язання дотримання екологічних та соціальних вимог

- Мета: врахування вимог Посібника з соціальної та екологічної політики для сприяння соціально-економічним завданням Ініціатора проекту
- Основні характеристики:
 - **Стандарти праці:** базові стандарти МОП, заробітна плата та умови роботи, облік залучених кадрів (див. Рожева книга ФІДІК)
 - **Стосунки з працівниками:** Кадрова політика + зобов'язання контролювати та доповідати Ініціатору проекту.
 - **ТБ та ОП:** дотримання законодавства про працю та планів управління ТБ та ОП відповідно до плану управління соціальними та економічними питаннями та Керівних настанов МОП; доступ до об'єктів безпеки та гігієни; організація охорони та безпеки відповідно до міжнародних прав людини (якщо застосовується)
 - **Захист довкілля:** захист природи + дотримання показників викидів, утилізації відходів.... встановлених лімітів та законодавства
 - **Екологічні та соціальні показники:** звіти про екологічно-соціальний моніторинг, дотримання заходів, покладених на підрядника... система управління екологічними та соціальними питаннями відповідно до розміру та складності контракту
 - **Ціна включає витрати, пов'язані з виконанням екологічно-соціальних показників**
 - **Персонал екологічно-соціальної сфери:** група управління екологічно-соціальними питаннями, призначена як контакт для ініціатора проекту
 - **Право ЄІБ на аудит**
 - Посилання на зобов'язання підрядників, визначені іншими документами, напр., План управління екологічними та соціальними питаннями, екологічні дозволи

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

- ❖ Контактна інформація: www.eib.org
 - ❖ info@eib.org
 - ❖ Тел.: +380 44 390 80 37
 - ❖ Тел.: +380 67 326 0720
 - ❖ i.heinzinger@eib.org

Коли може застосовуватися:

Проведено оцінку ринку, щоб обґрунтувати надання преференції національним підрядникам або товарам внутрішнього виробництва – місцеві постачальники та товари внутрішнього виробництва дотримуються необхідних технічних, екологічних та соціальних стандартів

Не рекомендується, якщо:

Неякісно розроблена система преференції місцевим виробникам може спричинити нижчу якість товарів, які поставляє місцевий прийнятний підрядник
Позичальник змушений заплатити більше за ті ж самі або подібні товари

У довготривалій перспективі:

Місцеві преференції можуть зменшити конкуренцію та зняти конкурентний тиск на національну промисловість, який змушує її підніматися до світового рівня найкращих у своїй сфері постачальників або підрядників. Ці вищі витрати покладаються на клієнта

A. Обґрунтування

A1.

- Врівноважити недолік, який може виникати через недостатню інформацію стосовно доступу до технології, фінансування та інфраструктури, з метою підвищення продуктивності
- Іноземні фірми можуть отримати зиск від економії масштабу

A1.2

- Укладання контрактів з місцевими преференціями, як вважається, дає більші соціально-економічні вигоди місцевим громадам у формі підвищення зайнятості, доходів та податкових надходжень
- Переважає більші фінансові витрати

A. Обґрунтування

- A1. Врівноважити недолік, який може виникати через недостатню інформацію стосовно доступу до технології, фінансування та інфраструктури, з метою підвищення продуктивності
- Іноземні фірми можуть отримати зиск від економії масштабу

A1.2

- Укладання контрактів з місцевими преференціями, як вважається, дає більші соціально-економічні вигоди місцевим громадам у формі підвищення зайнятості, доходів та податкових надходжень
- Переважає більші фінансові витрати